

Zákány Községi Önkormányzat
Polgármestere

**Zákány Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2023. október 25-i soros ülésére**

Napirend címe: **Javaslat Zákány Babóca Bölcsőde Szakmai Program
elfogadására**

Készítette:

Ellenőrizte:

Tárgyalja:

Egyeztetve:

Meghívott:

Melléklet: Zákány Babóca Bölcsőde Szakmai Program

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Kertai János Tamás
jegyző

Tisztelt Képviselő - testület!

A Zákány Babóca Bölcsőde intézmény Törzskönyvi bejegyzése megtörtént. A működési engedély kiadásához szükséges mellékelni a Szakmai Programot. Működését, a meghatározott Szakmai program alapján kezheti el, melyet a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt) 104. § (1) bekezdése alapján az intézmény fenntartója jóváhagy.

Kérem tisztelettel a Képviselő Testületet, hogy a Zákány Babóca Bölcsőde mellékelt Szakmai Programját elfogadni szíveskedjenek!

Határozati javaslat:

1. Zákány Község Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja Zákány Babóca Bölcsőde Szakmai Programját.

Határidő: 2023. december 31.
Felelős: Rab Szilvia intézményvezető

Zákány, 2023. 10. 19.

BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

Mottónk:

„Én azt hiszem, gyereket csak

úgy lehet nevelni, ha az ember

megtiszteli azzal, hogy

komolyan veszi”

(Szabó Magda)

2. Bevezető

A gyermeket vállaló párokban előbb-utóbb felmerül az a gondolat, hogy miként is lehetnének ők jó szülők. Néha kimondva, sokszor kimondatlanul mérlegelik, hogy mi lenne az a viselkedés részükről, amely a leginkább megfelelne gyermeküknek. A nevelési elvek nem alkalmazhatók minden egyedi emberre - gyermekekre és szülőre – egyformán. A gyermekneveléssel kapcsolatos elképzelések az utóbbi századokban sokszor módosultak, legfőképpen társadalmi változások nyomán. A huszadik század elején jellemző drákói szigor lassan felváltotta egy a gyermekeket is önálló személyiségként kezelő, elfogadóbb mentalitás. A gyermekek fejlődésének alapos tanulmányozása nyomán mára kikristályosodott egy végletektől mentes kép, mely képes a helyes nevelés alapjait jól megragadni. A kisgyermek számára a három legfontosabb dolog, amit szülő adhat az a szeretet, az odafigyelés, és a biztonság. Minden szülő a legjobb nevelést szeretné gyermekének adni, ehhez nem csak az ismereteiket, melyeket szakkönyvek, szaklapok, internet útján szereztek, de a családból hozott értékeket, mintákat is közvetítik a nevelésük során. A szülői viselkedést nagyban befolyásolják a családi, kulturális és generációs hatások, melyek kívülről érkeztek, tapasztalat útján. Napjainkban azonban egyre többször találkozunk csonka családokkal, egymástól távol élő családtagokkal, megszűntek a többgenerációs családok, valamint divat eszmeként megjelenő nevelési módszerekkel találkozhatunk. Figyelmen kívül hagyva a gyermekek valós érdekeit és az adott pillanat határozza meg a nevelést. Mindez pedig negatívan hat a gyermekekre, a fejlődésre, a későbbi életére. A szülő-gyermek interakcióban tehát a szülőé a nagyobb felelősség. Ő a felnőtt, neki

kell jó példát mutatnia a gyermeknek. De ha odafigyel rá, szereti őt és ezzel biztonságos légkört teremt számára, akkor nem jelenthet számára gondot a neveléssel kapcsolatban felmerülő hétköznapi kérdések megoldása sem.

Mind emellé a társadalmi változások, a nők korábbi munkába állása, a munkerőpiaci hiány, a megélhetés, a munkahely megtartása, az egzisztencia megőrzése mind újabb problémákat vetettek fel a családok életében. A családpolitika változása új lehetőséget teremtett a szülők számára. Az egyre több helyen létesülő bölcsődék új alapokat is teremtettek a szülők számára. Ezt a lehetőséget ragadta meg Zákány település vezetése, amikor először igent mondott a fejlesztésre, a fejlődésre a bölcsőde kapuinak megnyitásával. Bizva abban, hogy a szülők szívesen választanak egy olyan intézményt, mely támogatja gyermekük nevelését, fejlődését, elhivatottan törekszünk munkánk során a pozitív megerősítésre, a pozitív érzelmekre. A bölcsődei szocializáció kedvező hatással van a gyermekek értelmi és érzelmi fejlődésére, játékosan hat a kommunikációs és szociális képességek fejlődésére.

3. Az intézmény főbb adatai

Intézmény neve: Zákány Babóca Bölcsőde

Székhelye: 8852. Zákány, Május 1. u. 37.

Telefon: .....

E-mail: zakanybolcsi@gmail.com

Nyitvatartási idő: 7.00-17.00

Intézmény fenntartója:

Zákány Község Önkormányzata

Címe: 8852. Zákány, Május 1. u. 6.

Ellátási terület: Zákány község közigazgatási területe

Csoportok száma: 1, felvehető összes gyermeklétszám: 12 fő

Intézmény vezetője: Felföldiné Molnár Szilvia

Intézmény jogállása:

Szakmailag önálló, önálló munkáltatói jogkörrel, önálló költségvetési szerv.

Az intézmény alaptevékenysége:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42.§-ban foglaltak szerinti **bölcsődei ellátás.**

Szakmai program hatályossága: 2024. január 1- 2025 december 31.

4. Területi elhelyezkedés

Zákány község, Somogy megye déli részén, Nagykanizsától kb. 15 km-re, a Duna -Dráva Nemzeti Park területén fekszik. A változatos domborzati viszonyoknak, a környező tavaknak, a Dráva folyó vízitúra útvonalának, a gazdag állat - és növényvilágnak köszönhetően turisztikai szempontból is vonzó település. Zákány Község Önkormányzata mindig örömmel állt az innovatív, jövőbe mutató kezdeményezések mellé, így az elmúlt években számos település fejlesztési lehetőséget, Európai Unió pályázati forrást megragadott a község fejlődése érdekében. A település demográfiai adatait, a kedvező gyermekszületési mutatókat és a családok igényeit szem előtt tartva a bölcsődei ellátás lehetőségének megteremtésével, a kisgyermekes családok számára kedvezőbb feltételt kíván biztosítani a munkavállaláshoz és új munkahelyeket teremt a helyi szakképzett kisgyermeknevelőknek, bölcsődei dajkáknak. Az óvoda épülete mellett létesített bölcsőde, az E. Unió szabványának és elvárásoknak megfelelő, korszerű, modern, rendkívül esztétikus épület. Az óvoda hatalmas udvarterületének egy részét foglalja el a bölcsőde, amelynek külön elkerített udvar része van. Ezen kívül parkoló került kialakításra. Az udvar többi része, az óvodai udvarrészt is beleértve parkosítva lesz a Képviselő Testület támogató jóvoltából. Az új udvari játékok telepítése folyamatban van. Az udvar fekvése, kisgyermek nevelés szempontjából ideális, mert autóforgalomtól mentes, nyugodt, csendes, egészséges zöld övezet veszi körül.

Az intézményben a *tárgyi feltételek* biztosítása során a minőségre törekszünk és a gyermekekhez közelálló természetes anyagok használatát részesítjük előnyben.

Az intézményhez tálaló konyha is tartozik, mely ellátja bölcsődei, étkeztetést. A konyha a HACCP minőségi rendszer szerint működik.

5. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A **1997. évi** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **XXXI. törvény** és **15/1998. (IV. 30.)** a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről **NM rendeletben** foglaltak szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének és a családban történő nevelésének elősegítése.

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy növekedett a családok igénye a gyermekek napközbeni elhelyezésére.

A bölcsődében koruknak és egyéniségüknek, fejlettségüknek megfelelően gondoskodunk a gyermekekről, lehetőség szerint rugalmasan alkalmazkodva a családok igényeihez, szokásaihoz. Ez a szolgáltatás lehetőséget teremt a család és a munkahely elvárásainak összeegyeztetésére, a szülők munkavállalási és munkahely megtartási esélyeinek növeléséhez.

Ellátottak köre

Zákány Község Önkormányzatának fenntartásában működik a bölcsőde. Ellátja Zákány településen élő gyermekeket, szabad férőhely esetén az intézmény illetékességi területén kívüli településekről is felvehet gyermekeket.

A bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától harmadik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31. napjáig vehető fel, amelyben a gyermek harmadik életévét betölti. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de a testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődei gondozása a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31. napjáig meghosszabbítható.

Az intézmény ellátja a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni gondozását, nevelését.

Fontosnak tartjuk, hogy ismerjük milyen szociokulturális környezetből, milyen családokból érkeznek a gyermekek az intézménybe. Az elsődleges szocializáció révén a gyermek magába szívja mindazon értékeket, ismereteket, szellemi és érzelmi beidegződéseket, melyeket az őt nevelő környezetben tapasztal. A bölcsőde kiegészíti a családi nevelést, és a kettő összhangja, a bölcsőde és a család folyamatos együttműködése a gyermek fejlődésének feltétele.

6. Az intézmény bemutatása, személyi és tárgyi feltételei

A bölcsődében egységes szakmai elvárás érvénysül a szakszerű nevelés – gondozás területén, kiemelt szerepet kap a gyermekközpontú megközelítés.

Intézményünk a Babóca nevet viseli. Intézményünket otthonos, meleg, családi légkör jellemzi, ahol a gyermeki fantázia és képzelet, gyermekeink tevékenységét áthatja, lehetőséget ad személyiségük teljes kibontakoztatására.

Gyermekképünk: a harmonikusan, sokoldalúan fejlődő gyermek, aki testileg és lelkiileg egészséges, szociálisan kompetens. Nyitott az őt körülvevő környezet ingereire, kitartó, aktív és tevékeny.

Intézményünk egyéni arculatának kialakításánál fontosnak tartjuk megőrizni és tovább adni mindazon értékeket, melyek változó világunkban egyre lejjebb értékelődnek. Gondozó - nevelő munkánkban olyan pozitív emberi magatartásformák kialakítására törekszünk, mint az udvariasság, empátias készség, együttműködés, a rend szeretete és megőrzése, a tevékenység örömeinek felfedezése, mások munkájának megbecsülése.

Szakmai programunkban kiemelten kezeljük a gyermekek környezettudatos, egészséges életmódra nevelését, melyet rendszeres mozgással, a természetes mozgáskedv fenntartásával, egészséges, füstmentes környezet biztosításával, korszerű táplálkozással, és az érzelmi biztonság megteremtésével valósítunk meg.

A gyermekek kognitív fejlesztését, a kitűzött nevelési célokat és feladatokat az egésznapos tevékenységek során valósítjuk meg, az önkéntességére és a programok kötetlenségére építve.

A bölcsődei alkalmazottak engedélyezett létszáma

Bölcsődevezető:	1 fő
Kisgyermeknevelő:	2 fő
Bölcsődei dajka:	1 fő

A bölcsődeorvos megbízási szerződés alapján látja el feladatát.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy biztosítsa a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, azt a személyi, tárgyi feltételrendszert, amely segíti személyiségfejlődésének folyamatát.

A kisgyermeknevelő stílusa, jellemzői a következők legyenek:

- legyen megnyugtató biztonságot adó a viselkedése a gyermek számára,

- magatartásában kiemelten fontos az elfogadás, a tolerancia, a nyitottság,
- érvényesüljön magatartásában a másfajta értékek pozitív irányú megközelítése,
- jellemezze a pedagógiai optimizmus, tapintat, empátia,
- jellemezze munkáját a pedagógiai elvek, nevelési módszerek összehangoltsága, az egymás a szülők és gyermekek felé irányuló segítőkészség, tapintat,
- jellemezze munkáját a gyermek iránti tisztelet, együttműködés, türelem,
- nevelői stílusát a demokratikus elvek, nevelési módszerét, a meggyőzés, magyarázat, dicséret hasssa át.

A bölcsőde tárgyi feltételei

Külső belső környezet leírása

Az intézmény épülete déli és keleti fekvésű, a belső helyiségek egy folyosóról közelíthetőek meg. A csoportszoba déli fekvésű, ehhez tartozik 1 öltöző, 1 fürdőszoba, közlekedő, illetve folytatásaként a konyhai egység. A folyosóról nyílik a nevelői szoba, a dolgozói szociális helyiségek, tároló helyiségek, mosó-vasalóhelyiség és a vezetői iroda. Az épületben akadálymentes mosdó is található.

A bölcsőde a módszertani levélben előírt bútorzattal, játékeszközökkel, gyermekruházattal, textíliákkal, edénykészlettel, egyéb használati tárgyakkal rendelkezik. Beszerzésük során továbbá a mennyiségi és minőségi előírásokat is figyelembe vettük. Így a bölcsőde tárgyi felszereltsége megfelel a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai című módszertani levélben (továbbiakban: módszertani levélben) előírtaknak.

Csoportszoba felszereltsége:

A csoportszoba berendezése, felszereltsége a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazodik. Praktikus és esztétikus, környezetbarát.

Játékkészletünk változatos, színes és mennyiségileg bőséges, megfelel a bölcsődés korosztály igényeinek, továbbá alkalmas a gyermekek készségeinek és képességeinek fejlesztésére. A gyermekek szabad játékát elősegítő eszközökkel, játékokkal jól felszerelt, melyek minőségileg is megfelelnek, jól tisztíthatóak és a közegészségügyi előírásoknak is megfelelnek.

Fürdőszoba: A fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik a csoportszobához, a rálátás közvetlenül biztosított. A biztonsági előírásoknak megfelelő. A fürdőszoba mérete a korosztálynak megfelelő, esztétikus.

Gyermeköltöző: Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény, polcok biztosítják a ruhák és egyéb használati eszközök tárolását. A gyermekek saját ruhában vannak. Eldobható pelenkát, törülköződöt, kenőcsöt a szülők biztosítanak a számukra. A szociálisan hátrányos helyzetű családok gyermekeinek szükség szerint a bölcsőde megfelelő ruházatot biztosít.

Otthonossá a kisgyermeknevelők és a gyermekek munkái varázsolják az intézményt.

Bölcsődei textíliák, ruhaneműk: Textilpelenkát, törölközőt, asztalterítőt, szükség esetén az ágyneműt az intézmény biztosítja. Anyaga, mennyisége és az utánpótlás is biztosított.

Udvar: Az óvodai és bölcsődei udvarrész jól elkülönített egymástól, kellő alapterülettel rendelkezik. Az udvar játékeszközei lehetőséget teremtenek a közös tevékenységekre, ugyanakkor biztosítja a lehetőséget az egyedüli foglalatosságok megvalósítására. A csoporthoz kapcsolódó játszóudvar biztonságos, homokozóval, beépített és mobil mozgásfejlesztő eszközökkel való felszerelése folyamatban van. Az eszközök beszerzés során célunk volt, hogy a gyermekek változatos tevékenységéhez, változatos, sokféle játékeszközt biztosítsuk, melyek megfelelnek az előírásoknak. Számos mozgásfejlesztő játék teszi vonzóvá a szabad játékot az udvaron. Az árnyékolás, a növényzet és a párapu biztosítja a meleg napokon az enyhülést.

A csoportszoba közvetlenül kapcsolódik a teraszhoz, udvarhoz. Egy fedett terasz található az udvaron, itt van lehetőség az udvaron történő altatásra.

Hangsúlyozzuk, hogy nevelőmunkánk hatékonyságának meghatározója a humán környezet, melyet csak segíthet a minket körülvevő tárgyi világ.

7. A bölcsődei nevelés-gondozás célja, feladata, a bölcsődei nevelésgondozás alapelvei

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény.

A bölcsődei gondozás nevelés célja a szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag közösségi élet megszervezése, ahol a szakszerű gondozás nevelés családias, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

A bölcsőde feladata a három éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testiszellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi / etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése.

Az első három év az első kötődések, a korai szocializáció időszaka, melynek döntő jelentősége van a későbbi személyiségfejlődésben. Ebben az életszakaszban a kisgyermek testileg-lelkileg még erősen függ a felnőttől. A bölcsődei gondozás nevelés éppen ezért gyermekközpontú, a gyermeki személyiség egészséges fejlődésére és kibontakoztatására törekszik. A gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre; fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A nevelési célok és feladatok megvalósítást, a csoport a gyermekek és nevelők személye formálja, alakítja.

Feladataink ellátása közben kiemelten figyelünk arra, hogy a Bölcsődei alapprogramban meghatározott alapelveket beépítsük mindennapi munkánkba, hiszen csak így tudunk megfelelni a szakmai elvárásoknak, valamint így tudunk leghatékonyabban segítséget nyújtani a családoknak.

A szakszerű gondozás nevelés akkor valósulhat meg, ha a bölcsődében érvényesülnek a következő alapelvek: **A bölcsődei nevelés alapelvei**

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét

mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata

8. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen

feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

A bölcsődei ellátást egészséges gyermek veheti igénybe. A bölcsőde megkezdésekor, illetve minden betegség után, minden kisgyermek orvosi igazolással érkezhetsz, melyet házi orvos állít ki arról, hogy egészséges, nincs fertőző betegsége és közösségbe mehetsz. Az intézménybe történő felvétel feltétele, hogy minden kisgyermek a korának megfelelő védőoltást megkapja.

Minden gyermek egészségnevelése a családban kezdődik, hatással van a gyermek egészségi állapotára. Nagyban meghatározzák a család szokásai, életvitele, napirendje, étkezési szokásai, a család értékrendje az egészséges életmód területén. Nem avatkozunk bele a szülők életébe, nevelésébe, azonban ha helytelen egészségnevelést tapasztalunk, azt tapintatosan, kizárólag a gyermeke érdekében megfelelő kommunikációval, magyarázattal, tanácsokkal közvetítjük a szülők felé. A kisgyermeknevelő feladata a bölcsődében az egészségnevelés, az egészséges kultúrhygiénés szokások kialakítása. A testi és lelki egészség támogatására a kisgyermeknevelő további feladata:

- szeretet, empátia, elfogadás
- megfelelő, biztonságos környezet megteremtése, mely a gyermeket tevékenységre motiválja
- elegendő idő biztosítása
- a gyermek ösztönzése, saját állapotának, igényeinek megfelelően.

A bölcsődés gyermek a nap folyamán számos olyan helyzettel találkozhat, ahol elsajátíthatja azokat a készségeket, melynek segítségével, az egészségével kapcsolatos szükségleteit segítséggel vagy önmaga kielégítheti.

Az egészségvédelem, a betegségek megelőzése során fokozottan ügyelünk a higiénés szabályok betartására, valamint ennek érdekében naponta biztosítjuk:

- a gyermekek személyes tárgyainak jellel történő jelölését, azok rendszeres tisztítását heti 1x (fésű, törölköző, ágynemű)
- megfelelő étrendet, vitaminokat
- folyamatos, megfelelő folyadékpótlást (kiemelten a melegben)
- megfelelő időt és helyet a mozgáshoz, rendszeres, megfelelő időtartamú szabad levegőn való tartózkodást.

Az egészségmegőrzés naponta kiterjed a napirend, a táplálkozás, a testápolás, az öltözködés, a pihenés, a szociális kapcsolatok, a testmozgás és a környezeti higiéné területeire.

Preventív céllal kerüljük a cukros, szénhidráttal teli ételeket, italokat, valamint zöldség, gyümölcs fogyasztása során a rágásra neveljük a gyermekeket. Rendszeres a hajvizsgálat, tetvesség, bőrbetegségek megelőzésére, valamint a védőoltások figyelemmel kísérése. Fogbetegségek megelőzésére 2 éves kortól bevezetjük a szájöblítést, mely gyakorlás során szokássá válik a gyermekeknél.

Gyógyszeradás, elsősegély

Lázás, hurutos, antibiotikummal kezelt, kiütéses, fertőző beteg gyermek nem jöhet bölcsődébe.

Egyes nem fertőző (allergia, anyagcsere, epilepszia, stb.) betegségben szenvedő gyermeknek, ha szükséges, a háziorvosa által előírt gyógyszerét beadhatják a bölcsődében. Sürgős, nagyon indokolt esetben csak láz- és fájdalomcsillapítót kaphat a gyermek.

A szülőknek írásban (az családi füzetben) kell nyilatkozniuk a gyógyszereszedéssel kapcsolatos valamennyi kérdésben (milyen gyógyszert kaphat a gyermek, milyen gyógyszerre érzékeny, stb.). A kisgyermeknevelőnek ugyancsak írásban kell jeleznie azt, hogy milyen gyógyszert kapott a gyermek.

A bölcsődében van mentődoboz. Az elsősegélydoboz felszerelése előírás szerinti: A férőhelyszámnak megfelelő szabvány mentődobozt – MSZ 13 553 – az arra kijelölt helyen tároljuk.

Minden esetben a bölcsődeorvos (házi orvos) állítja össze a bölcsőde gyógyszerkészletét, melyben kell, hogy szerepeljenek:

- lázcsillapítók (kúp, tablettá, szirup, injekció),
- görcsoldók (kúp, tablettá),
- allergia elleni szerek (tablettá, szirup, injekció, kenőcs),
- életmentő gyógyszerek.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a fejlődési elmaradással küzdő, és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretét nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

9. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó

ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a magatartási vagy egyéb fejlődési elmaradással küzdő gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük, vagy korábban külföldön éltek és hazatelepültek.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a

többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. A legkisebbeknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játék helyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmet kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei

élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés - , nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

10. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőttkisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt kialakíthatóak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban. Azonban a helyi sajátosságok miatt ennek a megvalósítása bölcsődénkben nem lehetséges, éppen ezért mindkét csoport vegyes összetételű.

A csoportlétszám bölcsődei csoportunkban legfeljebb 12 fő lehet. A bölcsődénkben heterogén csoportot alakítunk ki. Ennek elsősorban az az oka, hogy a felvétel folyamatos, a teljes kihasználtságra törekszünk.

A csoport kialakításánál a törvényi előírásokon kívül meghatározó:

- a gyermekek mozgásigénye, mozgásteret
- a megfelelő élettér
- lehetőség az elvonulásra
- érzelmi biztonság.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen

személy- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A gondozás és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. Ezért fontos, hogy a bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő, jórészt tapasztalatszerzési lehetőségekre épülő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló és interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

A gyermekek bölcsődei életének megszervezése során a megismerésük elsődleges feladatunk. Ismernünk kell a gyermek állapotát, érdeklődését, szükségleteit, társaihoz való viszonyát. Egész napi tevékenységét úgy kell megszerveznünk, hogy mindig érezze a számára legfontosabbat, az érzelmi biztonságot.

A kisgyermeknevelő részéről fontos a teljes nevelési folyamat tudatos, tervszerű átgondolása. A gyermekek fejlődési ütemének megfelelően tervet készítünk, melybe beépítjük a gyermekek élményeit, tapasztalatait, ötleteit a tervezés során. A gyermekek szűkebb és tágabb környezetében szerzett tapasztalatok igénylik a nevelőmunka rugalmasságát. A kisgyermeknevelő a tevékenység szerkezetét és annak keretét, a fejlesztési célokat a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően tervezi meg.

A napirend biztosítja a gyermekek számára a kiszámíthatóságot, az aktivitás és önállósodás lehetőségét, a felesleges várakozási idő kiküszöbölését, az egészséges fejlődéshez szükséges tevékenységet és a pihenést.

A csoportban együtt dolgozó kisgyermeknevelők munkájukat összehangoltan végzik. A gyermekek napirendjét folyamatosság, és egyéni bánásmód alapján szervezzük meg, figyelembe véve a szakmai elveket, az egyéni és csoport szükségleteket, az évszakok változását, a csoport létszámát. A személyi állandóságot a „saját gondozó”- rendszerrel biztosítjuk. A zavartalan ellátást a kisgyermeknevelők, kiegészítő személyzet összehangolt munkája biztosítja.

A napirend összeállítás során nagyon fontos, hogy a gyermek és a kisgyermeknevelő sietség és siettetés nélkül tudja elvégezni a különböző gondozási tevékenységeket. Elegendő teret és időt

kell biztosítani az önállósulási törekvéseknek, melyhez nyugodt, elfogadó, támogató és szeretetteljes légkört teremt a kisgyermeknevelő.

Figyelembe vesszük a napirend összeállítása során:

- Az intézmény nyitvatartási idejét
- az étkezési időpontokat
- a gyermekek érkezésének és távozásának idejét
- a csoport létszámát
- a gyermekek egyéni szükségleteit, életkorát,
- az időjárás, évszakokat
- gondozási műveletekhez a minőségi időt
- helyi sajátosságokat.

A délelőtt és délután folyamán, beleértve az érkezést és távozást, az időjárástól és az évszaktól függően biztosítjuk a csoportszobákban vagy az udvaron a szabad játék választás lehetőségét. A tízórait a szabad játék közben kínáljuk fel a gyermekeknek. A délelőtt folyamán a szabad játék mellett olyan fejlesztő hatású programokat kínálunk fel a gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre építve, az életkori sajátosságokat figyelembe véve, melyek elősegítik a kisgyermek értelmi, érzelmi és szociális, illetve testi fejlődését – ének, mondóka, mese, vers, játékos torna, alkotó és egyéb tevékenység által.

A kisgyermeknevelő tájékozódik a szülőtől illetve tájékoztatja a szülőt a gyermekével kapcsolatos fontosabb eseményekről, ügyelve arra, hogy a beszélgetés, rövid, tömör és célratörő legyen, ne vonja el hosszú időre a kisgyermeknevelő figyelmét a többi gyermektől.

A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjéhez és a nyitva tartáshoz igazodik.

A tervezett napirend a Szakmai Programunk mellékletét képezi.

11. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A bölcsődei nevelés – gondozás a családi neveléssel együtt azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt, partneri együttműködés feltétele a kölcsönös, hiteles, őszinte és személyes hangvételű kommunikáció, mely tiszteletben tartja az érintettek személyiségi jogait. A szülő és a kisgyermeknevelő kölcsönösen segítik egymást a bölcsődei gondozás- nevelés során, a napi kapcsolattartás, a hiteles információ csere által. A szülő ismeri gyermekét a legjobban, napirendjét, szokásrendszerét, szükségrendszerét, a fejlődését; az információk átadása pedig elengedhetetlen feltétele a hatékony nevelésnek, az együttműködésnek, a személyre szóló egyéni bánásmód alkalmazásának. Mindeközben a kisgyermeknevelők tanácsokkal tudják segíteni a szülőket a nevelés során.

A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Családlátogatásra lehetőség szerint a beszoktatás előtt, de legkésőbb az első napjaiban megyünk el, ahol alkalom nyílik a gyermeket otthoni környezetében megismerni, szokásait, napirendjét megbeszélni és képet kaphatunk arról is, milyen nevelői légkör veszi körül otthon. Látogatás alkalmával „beajánljuk magunkat” is. Elmondjuk, miben vagyunk erősek, milyen értékeink vannak, miért vagyunk meggyőződve arról, hogy a bölcsőde jó hatással van a gyermekek fejlődésére és szocializációjára. Megosztjuk a tapasztalatunkat az anyával, apával és

elmondjuk, miért fontos a szülővel történő beszoktatás a gyermek, a szülő és a kisgyermeknevelő szempontjából.

Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Szülővel való beszoktatást azért tartjuk nagyon fontosnak, hogy a kisgyermek az édesanyja biztonságot nyújtó jelenléte mellett ismerhesse meg az új környezetet. A szülőnek (ami kb. két hétig tart) a beszoktatás alatt van módja arra, hogy megmutassa a kisgyermeknevelőnek az otthon kialakult szokásokat, rituálékat, gondozási módozatokat. A kisgyermeknevelőnek lehetősége adódik arra, hogy a szülőnek és kisgyermekének bemutassa a bölcsődei szokásokat, nevelési és gondozási elveket és módszereket, bizalmi kapcsolatot építsen ki a család és az intézmény között.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Itt már nem az információ átadáson, hanem a kapcsolatépítésen van a hangsúly. Beszélünk a bölcsődével kapcsolatos gondolatokról és érzésekről. Fontos nekünk, hogy tisztában legyünk a szülő benyomásaival, tapasztalataival, ismereteivel, hiszen csak ennek birtokában tudunk rá értőn figyelni, esetleges szorongásait feloldani, hiedelmeit megváltoztatni.

A „gondolat megosztás” által lehetőség adódik arra, hogy a nevelési megoldások közül mindenki maga válassza ki a számára legmegfelelőbbet. Ezáltal segítünk eligazodni a gyermeknevelés rejtjelmeiben, de egyben erősítjük a szülői kompetenciát is.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül minimum két alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani, de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Szülői értekezletet tartunk a felvételt nyert gyermekek szüleinek, amikor egy időszakban több kisgyermeket iratnak be. A közös szülői értekezleten informális tájékoztatást adunk a bölcsődék házirendjéről, szervezeti és működési szabályzatáról, napirendjéről, a térítési díj fizetési módjáról. Tájékoztatjuk a családokat a gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről. Elmondjuk a gyermekneveléssel kapcsolatos általános elveinket és bemutatjuk kisgyermeknevelőinket. Beszélünk éves munkatervünkről.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

12. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei és óvodai ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

Intézményen belüli kapcsolatok:

Bölcsődénkben 2 fő dolgozik kisgyermeknevelő munkakörben. Bölcsődei dajkai munkakörben 1 fő. Ők folyamatos kapcsolatban vannak a napirend kapcsán. A helyettesítések, rendezvények alkalmával a dolgozók kölcsönösen segítik egymást. A bölcsődevezető szükség esetén helyettesítést lát el.

A dolgozók a bölcsődevezető utasításait betartják, és szakmai segítségét várják. A bölcsődevezető távolléte esetén a bölcsődevezető helyettes helyettesíti.

Más bölcsődékkal való kapcsolattartás, együttműködés:

Környező településeken működő bölcsődékkal folyamatos kapcsolattartást ápolunk, mely során az egymás működését érintő kérdésekben cserélünk tapasztalatokat, tudást, mint pl.:

- beiratkozás szabályai
- étkeztetéssel kapcsolatos kérdések
- gondozással-neveléssel kapcsolatos témák
- továbbképzések
- jelentési rendszer
- dokumentáció, stb.

Ennek módjai: egymás látogatása; e-mail; telefon.

Bölcsőde és az óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenőmentessé válhat.

Abban az esetben, ha a gyermek intézményen belül kerül óvodába, úgy a gyermekek beszoktatásának közvetlen segítésére van lehetőség, úgynevezett „kézből- kézbe” átadás történik. A kisgyermeknevelő és az óvodapedagógus felveszik a kapcsolatot és segítik a gyermek óvodai beilleszkedését.

Kapcsolat a Gyermekjóléti szolgálattal

A Bölcsőde tagja a Gyermekjóléti Szolgálat jelzőrendszerének. Rendszeresen a team megbeszélések, találkozások.

A gyermekvédelmi feladatok ellátását a bölcsődében alapvetően a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. Tv. Szabályozza.

A gyermekvédelmi feladatokat az intézmény gyermekvédelmi felelőse irányítja, látja el.

A jelzőrendszeri tagokkal folyamatos együttműködés áll fenn, mely kiterjed:

- gyermekekkel kapcsolatos egyéni kérdések, tapasztalatok megbeszélésére, kölcsönös segítségnyújtásra
- helyet biztosítunk a korai fejlesztésben részesülő gyermekeink bölcsődében történő foglalkoztatására
- részt veszünk a jelzőrendszeri tagoknak szervezett havi értekezleteken, előadásokon, ennek kapcsán személyesen is találkozunk a szakemberekkel

- egymás szakterületét érintő területeken információk cseréje

Feladatok:

- A veszélyeztetettség felismerése és jelzése.
  - A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése
A felismerést segítő jele: - külső jelek, sérülések,
- a fejlődés elmaradása
- a gyermek inadekvát viselkedése - elhanyagolásra utaló szülői magatartás
- a családtámogatási formák megismertetése.

1. Egyéb kapcsolatok

A kompetencia határok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, amelyekkel a családok kapcsolatba kerülnek vagy kerülhetnek.

A bölcsődék a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

Fentieket figyelembe véve a bölcsőde kapcsolatot tart:

- a fenntartóval
- Somogy Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalával
- Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézetével
- Gyermekorvosi és Védőnői szolgálattal, Óvodákkal
- Bölcsődékkal, a Magyar Bölcsődék Egyesületével
- Pedagógiai Szakszolgálattal
- Kaposvári Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- Gyermekjogi Képviselővel
- Az intézményben működő érdekvédelmi szervezettel

A munkánk szakmai háttérét a Magyar Bölcsődék Egyesületének Somogy vármegyei módszertani szakértője, illetve a Somogy Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal ügyintézője segíti.

Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

Nincsen az alapellátáson kívüli szolgáltatásunk.

13. Az ellátás igénybevételének módja, a szülők tájékoztatásának formája, felvétel rendje, ellátás megszűnése

A felvétel rendje

A bölcsődei szolgáltatás *igénybevétele* - a bölcsődei felvétel - *egész évben folyamatos*. A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kiemeli olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés-gondozás.

A törvény értelmében bölcsődébe a gyermek húszhetes korától vehető fel, a gyermek

- a) harmadik életévének, (sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének) betöltéséig
- b) annak az évnek az augusztus 31-éig, amelyben a harmadik életévét, (a sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévét betölti), vagy
- c) annak az évnek a december 31-éig, amelyben a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, ha a szülő, törvényes képviselő vállalja, hogy a gyermek ellátását a nevelési év végéig (augusztus 31.) a bölcsőde biztosítja.

A bölcsődei alapellátást azon családok gyermekei vehetik igénybe, ahol a szülők dolgoznak, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben vesznek részt, betegségük vagy egyéb ok miatt gyermekük napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Bölcsődénkben a kisgyermek napközbeni ellátását különösen azon gyermekek számára biztosítjuk, akiknek fejlődésük érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükségük, akiket egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akikkel együtt a családban három vagy több

gyermeket nevelnek, kivéve azokat, akikre nézve eltartójuk gyermekgondozási díjban részesül, akiknek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásukról nem tud gondoskodni. A Gyes, Gyed –extra mellett munkát vállaló anya, a szociálisan rászoruló szülő, egyévesnél idősebb kisgyermeket nevelő, munkát vállaló édesanya gyermeke is felvehető.

A bölcsődei felvétel során előnyben részesítjük azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A szolgáltatás igénybe vételének lehetőségeiről a szülők érdeklődés esetén tájékozódhatnak az intézményvezetőnél, a védőnői fogadó órákon, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatnál, egyéb információs fórumokon.

A felvételi eljárás az írásbeli felvételi kérelem leadásával kezdődik.

A felvételi kérelem benyújtása után a felvétel időpontjáról a szülőket értesíti a bölcsődevezető.

A beiratkozás alkalmával a szülők tájékoztatást kapnak írásban (házirend, bölcsődei nyomtatványok, dokumentumok, adatvédelem) és szóban (első interjú – személyes beszélgetés, szülői értekezlet, családlátogatás).

A tájékoztatás magában foglalja az ellátás tartalmát és feltételeit; az adatkezelés módját, a TAJ alapú nyilvántartással kapcsolatos tudnivalókat, az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó egyéb nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját; a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit; a házirendet; a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselő működését; az érték és vagyonmegőrzés módját; a fizetendő étkezési térítési díjat, a kedvezményezettek körét. A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta. A megállapodást, a házirendet és a felvételi kérelem adatlapot a Szakmai Program melléklete tartalmazza.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- körzeti védőnő,

- házi orvos, házi gyermekorvos,

- a gyermekjóléti szolgálat családgondozója,

- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A szülőnek (törvényes képviselőnek) a gyermek bölcsődei jelentkezéséhez csatolnia kell a házi orvos vagy házi gyermekorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.

Az intézményi térítési díj összegét Zákány Község Önkormányzatának Képviselő Testülete 5/2020.(III.31) számú önkormányzati rendelete határozza meg.

A kötelezett által fizetett térítési díjösszege évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, melyről az ellátást igénylő szülő írásos értesítést kap.

Az igénybevétel első napján a bölcsődevezető a szülővel/törvényes képviselővel megállapodást köt.

Ellátás megszűnik:

- a szülő, egyéb törvényes képviselő bejelentése alapján
- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte
- ha a bölcsőde orvosának megállapítása szerint a gyermek egészségi állapota, illetőleg a többi gyermeket veszélyeztető magatartászavara miatt bölcsődében nem gondozható
- ha a gyermek hozzátartozója ismételt figyelmeztetések ellenére megsérti a házirendet,
- ha a térítési díjat 2x-i írásos felszólítás ellenére sem fizeti meg,
- a gyermek óvodai felvétele esetén
- az intézmény jogutód nélkül megszűnik
- az ellátás igénybevételének 4 héten túli indoklás nélküli szüneteltetésével
- az ellátás feltételei már nem állnak fenn

Felvételi kérelem az *1. számú mellékletben*, a megállapodás minta a *2. számú mellékletben*, a bölcsőde házirendje a *3. számú mellékletben*, a *4. számú melléklet* a naprendet tartalmazza.

Az intézmény működésére vonatkozó egyéb szabályokat az *5. számú mellékletben* a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza részletesen.

14. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A fenntartó önkormányzat és az intézmény kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az általa nyújtott szolgáltatásokról a potenciális ellátotti célcsoport hozzátartozói, valamint az igénybe vevők széleskörű korrekt, pontos tájékoztatást kapjanak. A szolgáltatásokat, az igénybe vétel lehetőségeit és feltételeit az ellátási területen élők, valamint más érintettek számára is elérhető módon és helyen nyilvánosságra hozza, melynek formája a fenntartó önkormányzat honlapja (www.zakany.hu). Ezen kívül az igénybe vevők az intézmény munkatársaitól személyes információt kapnak az ellátás tartalmáról, az igénybevétel módjáról, feltételeiről.

Segítségünkre van továbbá a helyi védőnői és gyermekjóléti szolgálat családgyozója.

A házirend tartalma és szerepe

A házirendben szabályozásra kerülnek a bölcsődei ellátás napi igénybevétele során felmerült tevékenységek: bölcsődei ellátás igénybe vétele (beszoktatás, napi jelenlét), kizáró okok, kik nem jöhetnek bölcsődébe, jövetelkor és elmenetelkor alkalmazandó előírások, magatartási szabályok, napirendből adódó feladatok, panaszjog érvényesítésének a módja, teendők betegség, távol maradás esetén, biztosított tárgyi feltételek, balesetvédelmi előírások, díjfizetés, szünetek, családi alkalmak, az érdek-képviselői fórum véleményezési és egyetértési jogának gyakorlása. Az intézmény házirendje a 3. sz. mellékletben található.

A házirend hatálya

A szakmai program érvényességével megegyező a házirend hatálya, 2024.01.01-2024.12.31

A házirendről való tájékoztatás módjai

A bölcsőde házirendje a bejáratú ajtó melletti közös faliújságon, mindenki számára jól látható helyen ki van függesztve, illetve beiratkozáskor mindenki kap egy példányt. Szülői értekezleten és az első személyes találkozáskor gondoskodunk a házirend megismertetéséről.

Az ellátás alatti tájékoztatás módjai

Bölcsődénk szolgáltatásairól, bölcsődei információkról az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe vevők:

- Bölcsőde weboldala
- Személyesen a kisgyermeknevelőktől, intézményvezetőtől
- Intézmény faliújságjáról, bölcsőde online kapcsolattartási fórumain

15. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermeki és szülői jogok és kötelességek A

gyermeknek joga van, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartás, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoport életét,
- megismerje a nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban, □ megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő étkezési térítési díjat időben rendezze, ○ az intézmény házirendjét betartsa.

Az intézményben **Érdek- képviseleti fórum** működik, amely a gyermeki jogok védelmével, a szakmai program véleményezésével segíti az intézmény szakmai munkáját.

Célja: a gyermeki jogok sérelme, az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén a gyermekek érdekeinek védelme. A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, közös felelősségvállalás a gyermekek védelmében, érdekében.

Feladata:

- megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben, □ intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél
- egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál,
- véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben, javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- intézkedéseinél figyelembe veszi a mindenkor érvényben lévő jogszabályokban rögzített feladat –és hatásköröket.

Az érdekképviseleti fórum tagjai:

- a nevelési egységeket képviselő szülők, ➤
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők, ➤
- a fenntartó önkormányzat delegáltja.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az Érdek-képviseleti fórumnak feltett kérdésekre, panaszokra, javaslatokra 15 napon belül írásban köteles választ adni.

Az Érdek-képviseleti Fórum üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, megőrzéséről az intézmény vezetője gondoskodik.

A gyermek szülője/ törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az Érdek-képviselési Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A **gyermekjogi képviselő** ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét – a Gyvt-ben meghatározottak szerint – és segíti a gyermeket jogainak megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességeinek megismerésében és teljesítésében. Az intézmény biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék. Az intézményben jól látható helyekre kerül kifüggesztésre a gyermekjogi képviselő neve és elérhetősége. (Faliújság, családi füzet)

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A bölcsőde munkatársai számára a jogok gyakorlásának és kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályait a Kjt. határozza meg.

Az intézmény dolgozóinak munkahelyi etikáját, az intézmény Etikai Kódexe fogalmazza meg. Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig. A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.

Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát. A dolgozók érdekeinek figyelembe vétele nem befolyásolja hátrányosan a bölcsődei ellátásban, valamint alapellátáson túli szolgáltatásokban résztvevő kisgyermekek érdekeit.

A bölcsődében foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek estében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő körülményeket biztosítson számukra.

16. Dokumentáció rendje

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követésére, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következményeiknek enyhítésnek érdekében történjék. A dokumentáció semmiképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok a tárgyyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség, ill. a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell a kisgyermek fokozott biztonság igényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetésénél kérni kell a szülő/ törvényes képviselő hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőnek/ törvényes képviselőnek meg kell mutatni.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésnél a személyiségi jogokat a leg messzemenőnkig figyelembe kell venni.

Az intézmény rendelkezik a GDPR szabályzattal, melynek betartása minden intézménnyel jogviszonyban álló személy feladata és kötelessége.

A bölcsődében vezetendő dokumentációk munkakörönként

Bölcsődevezető

- felvételi könyv
- megállapodás az ellátás igénybe vételéről , nyilatkozat a normatív kedvezmény igénybe vételéről a gyermekétkeztetéshez
- szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről

- a 328/211. (XII.29.) Korm. rendelet 2. sz. és 4. sz. melléklete
- havi statisztika
- munkaköri leírások
- költségvetés készítése
- dolgozók jelenléti kimutatása
- dolgozók szabadságának nyilvántartása
- személyi anyagok vezetése
- továbbképzési terv és nyilvántartás
- Dolgozók egészségügyi könyve
- egészségügyi nyilatkozat és vizsgálati adatok (alkalmassági papír)
- beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra
- Leltár
- selejtezési dokumentáció
- munkavédelmi napló
- tűzvédelmi napló
- étkezők és kedvezmények nyilvántartása
- térítési díjak nyilvántartása
- Kenyszi/IDM napi jelentés,

Kisgyermeknevelők

- csoportnapló
- napi létszám kimutatás
- bölcsődei egészségügyi törzslap,
- családi füzet
- nevelési terv

17. Élelmezési tevékenység

Az intézmény saját főzőkonyhával rendelkezik, a beszerzést is önállóan végzi. A beszerzett élelmiszerek szakosított tárolása, raktározása, és feldolgozása jogszabályi előírások szerint történik.

A konyha működését a HACCP rendszer szabályozza.

A bölcsődei ételmezés során a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni, úgyhogy a táplálék:

1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű
2. higiénés követelménynek megfelelő
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Kisgyermek táplálás

A korszerű táplálkozási elveknek és konyhatechnikai eljárásoknak a figyelembe vételével a bölcsőde vezetője, az ételmezésvezetővel és a bölcsőde orvosával közösen állítja össze legalább két hétre előre az étlapot, a korosztály ételmezési, nyersanyagnormáinak figyelembe vételével. A bölcsődében az ajánlott napi energia és tápanyagtartalom 75%-át kell biztosítani. Az étrendnek a változatosság, idényszerűség, ízben való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjainak is meg kell felelni. Étkezés előtt az ételt meg kell kóstolni.

Étlapot az ételmezési program alapján az ételmezésvezető mennyiségi és minőségi szempontból naponta ellenőrzi, és a tápanyag értéket nyomon követi. Az étkeztetés során a mindenkor hatályos közegészségügyi szabályokat be kell tartani.

18. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődéskor végére

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hisz a pszicho- szomatikus fejlődésben és fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

Egy-egy korosztályban azonban általában megfigyelhetőek bizonyos életkori sajátosságok, amelyek egy adott populáció többségét jellemzik. Ha ezeket nem kezeljük merev kategóriákként, akkor segíthetnek a fejlettségi szint megítélésében.

Bölcsődés kor végére:

- Nagyon sok területen önálló a gyermek, egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nem csak a szoros felnőtt- gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival.

- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára. □
Környezete iránt nyitott, érdeklőd minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben
- Gazdag szókinccse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel – gyerekekkel □
A gyermekek többsége szobatiszta

19. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása

A szakmai munkakörökben foglalkoztatottak létszáma és képesítése megfelel az NM rendeletben foglaltaknak. A szakdolgozók részvétele a kötelező továbbképzéseken jogszabályi előírás. A személyes gondoskodást nyújtó intézmény vezetője éves továbbképzési tervet köteles készíteni. A továbbképzési terv tartalmazza a tárgyévben továbbképzésen résztvevők várható számát, munkakörük és a várható távolléti idő és a helyettesítés, rendelkezésre álló forrás feltüntetésével. A Nemzeti Szociálpolitikai Intézet felé a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000.(VIII.04.) SzCsM rendeletben előírt nyomtatványokon és módon az intézmény a nyilvántartási kötelezettségét teljesíti. A rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie a 4 éves képzési ciklus alatt, a vezető pedig vezetőképzésre kötelezett.

Célunk, hogy az uniós forrásokat kihasználva, az intézményi prioritásokat és egyéni fejlődési igényeket kielégítve támogatott képzésekre nyújtsuk be pályázatunkat. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési, koordinációs feladatok megtervezése, hogy mindenki eleget tudjon tenni a rendelet előírásainak. Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel vagy magasabb szintű szakképzettség megszerzésével.

20. Az ellenőrzés és értékelés rendszere

Cél a hatékony, törvényes, jogszerű, minőségi szakmai munka. Az intézményvezető minden nevelési év elején éves munkatervet készít, mely jó alap a kisgyermeknevelők munkájának segítésére, a munka tervezésére. Az éves munkaterv tartalmazza a vezetői feladatokat is és az ellenőrzések témáját, tervezett idejét is. Munkaterv összeállításának szempontjai:

- A szakmai programunkban rögzített célkitűzések megvalósítása a nevelési év sajátosságait figyelembe véve

- Bölcsődének látogatói számára intézményünk arculatának bemutatása sajátos hangulatának megismerése évszakoknak, ünnepeknek megfelelő dekoráción, a személyi és tárgyi feltételeken és személyes beszélgetésen keresztül
- A családi nevelés elsődlegességének támogatása és segítése különböző programjaink tervezésével, megszervezésével, az időpontok kiválasztásával
- Szülőkkel való kapcsolattartás személyes találkozások alkalmával (adaptáció, családlátogatás, érkezéskor, távozáskor, programjaink alkalmával) és az családi füzet bejegyzésein keresztül.
- Akkreditált képzéseken való részvétel segítése
- Kisgyermeknevelő képzésben résztvevő hallgatók gyakorlatának lebonyolítása, mentorállása
- Fenntartóval való együttműködés
- Családsegítő szolgálattal, védőnői hálózattal, óvodákkal, bölcsődéekkel való együttműködés
- Honlap működtetése, illetve közösségi oldalon való részvétel információátadás céljából
- Éves eseménynaptár és belső ellenőrzési ütemterv összeállítása

A minőségi szakmai munka megvalósulása érdekében szükségesek a rendszeres ellenőrzések.

A bölcsődében folyó munka ellenőrzési területe elsősorban a Szakmai program megvalósulása, célja a segítségnyújtás, a megerősítés. Az ellenőrzést az intézményvezető végzi. Formája lehet folyamatos, vagy egyszeri, szűrőpróbaszerű vagy tervezett. Részletes leírását az éves munkaterv tartalmazza.

Az ellenőrzés fő területei:

- a kisgyermeknevelők munkája
- az étellemezéssel foglalkozók és karbantartó munkája
- a belső szabályzatok betartása
- a munkafegyelem

A vezetői értékelés alapja:

- a jó elismerése, példaként történő bemutatása
- a hiányosságok feltárása
- az alternatív megoldási lehetőségek felkutatása
- egymás munkájának tisztelete, észrevétele, megbecsülése

- a magasabb szintű munkavégzés iránti igény megalapozása

A szülők véleményének kikérésére is nagy hangsúlyt fektetünk, mely emeli a szakmai munka színvonalát és segíti az emberi kapcsolatok kiépülését, a bizalom elmélyülését.

A gyermek fejlettségi szintje ellenőrizhető a bölcsődés kor végére elért fejlettségi szinthez viszonyítva, melyet azonban befolyásol a gyermek képessége és az a családi környezet, amelyben él.

A program ellenőrzését, értékelését segíti:

- a csoport nevelési terve ○ vezető munkaterve ○
az egyéni dokumentáció

Elemezzük:

- a gyermekek szokás és szabályrendszerét ○ a
gyermekek ismeretszintjét ○ a szülők elvárásait
- a kisgyermeknevelők felkészültségét, érdeklődését ○
a bölcsőde tárgyi feltételeit
- a bölcsődei dokumentációt

Ellenőrzés során vizsgáljuk: ○ a gyermekek nevelésében megjelennek-e a tervezett nevelő, fejlesztő tartalmak, ezeknek milyen a hatása ○ milyenek az eredmények a szocializáció, a megismerés, a kommunikáció terén, mennyire biztosítottak a tapasztalatszerzési lehetőségek

- elemezzük a gyermek játékára jellemző fejlettségi
szintet, a mozgáslehetőségeket ○ a gyermekek
önállósági fokának jellemzőit a bölcsődés kor végén

Szülői elégedettségi vizsgálat:

Az 5. számú melléklet tartalmazza a szolgáltatást igénybe vevő szülők véleményét az intézmény szakmai munkájáról, javaslataikat a szolgáltatás minőségének javításához.

Elégedettségi vizsgálatot a nevelési év júniusában végzünk, a kérdőívek feldolgozása után elemezzük és értékeljük a véleményeket, leszűrjük a tapasztalatokat, a javaslatokat beépítjük nevelő- gondozó munkánkba, a családdal való együttműködési formákba.

21. Hagyományos ünnepeink

Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapi és a jeles napok. Pedagógiai szempontból is sok lehetőséget rejtenek magukban, egyrészt közös tevékenységet és esztétikai élményt, másrészt betekintést bölcsődénk munkájába. A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban a hagyományokból egyre kevesebbet él a család.

Hagyományos ünnepeink:

- Mikulás: érkezik a beöltözött Mikulás. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek.
- Karácsony: az intézmény dolgozói mese előadásával (báb vagy dramatikus játék) ajándékozzák meg a gyermekeket. Feldíszített fenyő az előtérben kerül felállításra.
- Farsang: Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kívánságától függ.
- Húsvét: Minden gyermek jelképes húsvéti csomagot kap, amit a játszóudvaron rejtenek el a kisgyermeknevelők, ami nagy élményt jelent a gyermekek számára.
- Anyák napja: délután gyermekenként, közösen a kisgyermeknevelőkkel, kis ajándékkal köszöntik az édesanyákat, melyet apukával készítenek közösen el a bölcsődében.
- Gyermeknap: ünnepi programok biztosításával, amit térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek és a vendégek.
- Születésnap: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az ünnepelt apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékot, léggömböt kap. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik.

Záró rendelkezések

A Szakmai Program hatályba lépése

A Zákány Babóca Bölcsőde Szakmai Programja Zákány Község Önkormányzata Képviselő testületének jóváhagyásával 2024. január 1- 2025 december 31-ig hatályos.

Zákány, ...

.....

Felföldiné Molnár Szilvia
intézményvezető

A Zákány Babóca Bölcsőde Szakmai Programját a Zákány Község Önkormányzata Képviselő testületének ...../2023.(.....) határozatával jóváhagyta

Zákány, ...

.....

Jankó Szabolcs
polgármester

Jogsabályok

A Zákány Babóca Bölcsőde (továbbiakban: Bölcsőde) Szakmai Programja „A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja” figyelembe vételével került kidolgozásra.

Az intézményben folyó nevelő- gondozó munka szakmai alapelveit

- **1997. évi XXXI. törvény** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (a továbbiakban: Gyvt.).
- **15/1998. (IV. 30.) NM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (a továbbiakban: NM rendelet).
- **149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet** a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról (a továbbiakban: Gyer.).
- **235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet** a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról (a továbbiakban: Ar.).
- **328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet** a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról (a továbbiakban: Tr.).
- **37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet** a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- **1992. évi XXXIII. törvény** a közalkalmazottak jogállásáról
- **226/2006. (XI. 20.) Kormányrendelet** a szociális, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról.
- **257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet** közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- **9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet** a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- **8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet** a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- **78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet** a játszótéri eszközök biztonságosságáról.

- a bölcsődei nevelés- gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata
- a Bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramja
- módszertani levelek, útmutatók, ajánlások határozzák meg, igazodva a családok, a fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez.

Mellékletek

1. számú melléklet: felvételi kérelem
2. számú melléklet: megállapodás
3. számú melléklet: házirend
4. számú melléklet: napirend
5. számú melléklet: Szervezeti és Működési Szabályzat

1. számú melléklet

Felvételi kérelem

Alulírott ..... szülő/ törvényes képviselő kérem gyermekem bölcsődei felvételét a Zákány Babóca Bölcsődébe ..... időponttól kezdődően.

Gyermek neve: .....

Születési hely, idő: .....

Anyja leánykori neve: .....

Lakcím: .....

TAJ száma:.....

A gyermek felvételét a következő indokkal kérem:

- a) munkavégzés, tanulmányok
- b) szociális helyzet
- c) szülő betegsége
- d) egyedülálló
- e) egyéb:.....

Az önkormányzattól rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülök: igen - nem

Saját háztartásomban eltartott kiskorúak száma: .....fő

Gyermekek korai fejlesztésben részesül, vagy sajátos nevelési igényű: igen - nem

Gyermek törvényes képviselőjének adatai:

Édesanyja neve:.....

Édesapja neve:.....

Születési helye, ideje:.....

Születési helye, ideje:.....

.....

.....

Lakcím:.....

Lakcím:.....

.....

.....

Elérhetőség:.....

Elérhetőség:.....

Munkahelye:.....

Munkahelye:.....

.....

.....

Kelt:.....

.....
szülő/törvényes képviselő aláírása

Ügyiratszám: .....

Megállapodás

amely létrejött

a) egyrészről az ellátást nyújtó állami fenntartású intézmény (továbbiakban: intézmény):

- az intézmény neve: **Zákány Babóca Bölcsőde**
- az intézmény címe: **8852 Zákány, Május 1 u. 37.**
- az intézményt képviseli: ..... – intézményvezető

b) másrészről az ellátást igénybe vevő gyermek szülője/törvényes képviselője:

a gyermek szülője / törvényes képviselője adatai:

- családi és utóneve: .....
- születési neve: .....
- születési helye és ideje: .....
- anyja születési neve: .....
- lakcíme: .....
- tartózkodási helye: .....
- TAJ száma: .....
- telefonszáma: .....

között a gyermek bölcsődei ellátására.

Az ellátást igénybe vevő gyermek adatai:

- gyermek családi és utóneve: .....
- születési helye és ideje: .....
- anyja születési neve: .....
- lakcíme: .....
- tartózkodási helye: .....
- TAJ száma: .....

1. A megállapodás tárgya: Az intézmény az igénybevevő részére **bölcsődei ellátást** nyújt.

Az intézmény a vonatkozó szolgáltatás nyújtására működési engedéllyel rendelkezik. A működési engedély száma: .....

- Az ellátás nyújtásának pontos helye: **8852 Zákány, Május 1 u. 37.**

2. Az ellátás időtartama

Az ellátást **határozott - határozatlan** (kérjük aláhúzni) időre kötik.

Az ellátás kezdő időpontja .....év .....hó .....napja,

határozott idejű megállapodás esetén utolsó napja: .....év .....hó .....napja.

3. A bölcsőde biztosítja az ellátást igénylő szülő gyermeke számára

- a bölcsődei ellátás *alapelveire* épülő *szakzerű gondozás-nevelés feltételeit, így különösen:*

- o a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- o megfelelő bútorzatot, tárgyi feltételeket
- o a játéktevékenység feltételeit,
- o a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- napi *négyszeri* az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést az energia- és tápanyag beviteli, illetve étel-miszer-felhasználási ajánlásokat tartalmazó jogszabályban meghatározottak szerint
- a nyugodt alvás, pihenés feltételeit
- *sajátos nevelési igényű gyermekek* gondozását, nevelését

4. A személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályok

4.1. A gyermekétkeztetés személyi térítési díja

Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy az intézményben a gyermekétkeztetés személyi térítési díja ..... Ft/nap, melyet az intézmény fenntartója állapít meg. A térítési díj változásáról az ellátást igénylő szülő értesítést kap.

4.3. A térítési díj megfizetésére kötelezettek

A térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő fizeti meg.

Térítési díj fizetésére kötelezett neve: .....

lakcíme: .....

4.4. A személyi térítési díj megfizetése

A személyi térítési díjat az igénybevétel napjától havonként előre megállapítva a tárgy hónap 10. napjáig, vagy az bölcsődevezető által megjelölt napon és időpontban köteles megfizetni.

A személyi térítési díj összegét:

- nyilatkozat alapján banki átutalással az intézmény pénzforgalmi számlájára -
- személyesen az önkormányzat házipénztárába - köteles megfizetni

Ha a térítési díj fizetésére kötelezett személy a megadott határidőn belül személyi térítési díjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget a második alkalommal sem, akkor az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével írásban felszólítja a kötelezettet az elmaradt díj megfizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telik, akkor a díjhátralék nyilvántartásba vételre kerül. A nyilvántartott díjhátralékok behajtásáról az intézmény tájékoztatása alapján a fenntartó gondoskodik.

6. Bölcsődei ellátás megszűnik

A bölcsődei ellátás megszűnik

- a szülő, egyéb törvényes képviselő bejelentése alapján
- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte
- ha a bölcsőde orvosának megállapítása szerint a gyermek egészségi állapota, illetőleg a többi gyermeket veszélyeztető magatartászavara miatt bölcsődében nem gondozható
- ha a gyermek hozzátartozója ismételt figyelmeztetések ellenére megsérti a házirendet,
- ha a térítési díjat felszólítás ellenére sem fizeti meg,
- a gyermek óvodai felvétele esetén
- az intézmény jogutód nélkül megszűnik
- az ellátás igénybevételének 4 héten túli indoklás nélküli szüneteltetésével

- az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Az ellátás megszűnéséről az intézményvezető írásban értesítést küld.

7. Tájékoztatás

Az intézményvezető **tájékoztatja** továbbá a szülőt az alábbiakról:

- *az ellátást tartama és feltételei:* a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezzük meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói, munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül, akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni. A gyermek napközbeni ellátását biztosítani kell, ha azt a jegyző a védelembe vétel során elrendeli.
- Az intézmény a bölcsődei ellátott és törvényes képviselője/szülője személyes adatait a bölcsődei ellátás teljesítése jogcímén kezeli. Adatok kezelője a bölcsődevezető, bölcsődevezető helyettes és a kisgyermeknevelő.
- *Az intézmény által vezetett, gyermekekre vonatkozó dokumentáció, nyilvántartás:* családi füzet, egyéni fejlődési napló, egészségügyi törzslap, felvételi könyv, TAJ alapú nyilvántartás (KENYSZI/IDM), nyilatkozatok
- *Az intézmény által vezetett, törvényes képviselőre/szülő adatait tartalmazó dokumentáció:*
  - nyilatkozatok, felvételi kérelem, bölcsődei ellátott személyi anyaga, családi füzet, egyéni fejlődési napló
  - *az érték- és vagyonmegőrzés módja:* a gyermekeknek zárható szekrénye van. A bejárati ajtók, kapuk napközbeni zárva tartásáról a bölcsőde gondoskodik. Az érkezés és távozás időtartama alatt a szülők figyelmet fordítanak a kapuk csukott állapotára.
  - *az intézmény házirendje:* a melléklet szerint;

- *panaszjog gyakorlásának módja:* A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén. Az intézmény vezetője a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet. A Zákány Babóca Bölcsőde intézményvezetője ....., elérhetősége: Zákány, Május 1. u. 37.
- Tel: ..... e-mail: .....
- Gyermekjogi képviselő neve és elérhetősége a faliújságon kifüggesztve található.

8. Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője nyilatkozom, hogy:

- A bölcsőde vezetője tájékoztatott az adatok gyűjtéséről, felhasználásáról, tárolásáról, az intézmény által vezetett nyilvántartásokról, beleértve a TAJ alapú nyilvántartást, a gyermekek jogairól, a panaszjogról, az ellátás tartalmáról és feltételeiről, a térítési díjakról, az együttműködés hiányának esetleges következményeiről.
- az intézmény kötelező nyilvántartásához vállalom az adatok szolgáltatását.
- a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

A szülő/törvényes képviselő vállalja, hogy a kérelméhez csatolja a felvételt igazoló dokumentumokat, valamint, ha a közölt adatokban változás következik be, azt 15 napon belül az intézményvezetővel tudatja.

Az ellátást igénylő a **Házirend** egy példányát átvette, elolvasta, az abban foglaltakat tudomásul vette, vállalta a betartását. A Házirend a szülőkre és hozzátartozókra egyaránt vonatkozik.

9. A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, az ellátásra vonatkozó gyermekvédelmi jogszabályok, valamint a mindenkor hatályos bölcsődei ellátásra vonatkozó önkormányzati rendeletek rendelkezései az irányadóak.

A bölcsődei ellátással kapcsolatban felmerülő további kérdésekre, a házirendben foglaltakkal kapcsolatos tudnivalókra a bölcsődevezető ad választ a gyermek törvényes képviselőjének.

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszüntetésével automatikusan hatályát veszti.

A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírják.

Kelt: Zákány, ... év ..... hó ..... nap

az ellátott részéről:	az intézmény részéről:
.....	.....
az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője	intézmény vezetője ph.

HÁZIREND

Általános információk a bölcsődéről

A bölcsőde neve: Zákány Babóca Bölcsőde
A bölcsőde címe: Zákány, Május 1. utca 37.
Telefonszáma:
Az intézményvezető neve:

1. Nyitva tartás, a gyermekek érkezésének és távozásának rendje

- A bölcsődei nevelési év szeptember 01-től augusztus 31-ig tart.
- Minden évben fenntartói határozat alapján takarítási szünet miatt zárva van a bölcsőde, melyről február 15-ig tájékoztatást kapnak a szülők.
- A bölcsőde naponta reggel 7.00-tól – 17.00 óráig fogadja a gyermekeket.
- Az étkezések időpontja a faliújságon ki van függesztve. Kérjük a szülőket, hogy az étkezések idején ne zavarják a gondozási folyamatot a nyugodt és balesetmentes étkeztetés biztosítása miatt, így amennyiben lehetőség van rá, reggeli előtt adják át gyermeküket és ebéd, vagy uzsonna után érkezzenek meg gyermekükért.
- Lehetőség szerint kérjük Önöket, hogy nagyjából azonos időben próbálják gyermekeiket hozni, illetve vinni, mert a gyermekek számára ebben az életkorban fontos az állandóság és a folyamatosság. 9 órakor a bejáratú ajtót bezárjuk a gyermekek védelmének érdekében.
- A gyermeket bölcsődébe érkezésekor és távozáskor a szülő minden esetben személyesen adja át a kisgyermeknevelőnek.
- A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személyek vihetik el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg, nem adható át a gyermek.
- Válófélben lévő, vagy elvált, illetve egyedülálló szülők esetében akkor tagadhatjuk meg a gyermek elvitelét, ha arról érvényes bírósági vagy gyámhatósági végzés szól.
- A gyermek átadása után a gondoskodás a szülő feladata, felelősségünk csak a gyermek szülőnek történő átadásáig terjed ki.
- Kérjük a szülőket, hogy gyermekük átvétele után, az intézmény területén csak az átöltöztetéshez szükséges ideig tartózkodjanak, a bölcsőde és az intézmény életének rendjét ne zavarják.

2. A gyermekek ruházatát a bölcsődében jellemezze a praktikusság

A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön öltöző része van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényekben, mert a bölcsődében hagyott dolgokért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk.

Kérjük, a megfelelő ruhát (fehérmű, szabadidőruha, kinti overall, sapka, sál, megfelelő cipő), váltóruhát minden esetben biztosítsák gyermekeik számára, hogy ellátásuk gördülékenyen történhessen.

3. A gyermekekkel kapcsolatos egészségügyi szabályok

- A gyermekorvos javaslatait: betegség esetén a bölcsődébe járás szüneteltetésére, egyéb orvosi vizsgálatokra stb. kérjük betartani, hiszen ez az Ön gyermeke, illetve a többi gyermek érdekét szolgálja.
- A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas (38 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, hányós, hasmenéses, kiütéses, vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja.
- Ha a gyermek gyógyszert, vagy gyógyhatású készítményt kap, arról a szülő írásban (családi füzet) köteles tájékoztatni gyermeke kisgyermeknevelőjét.
- Érkezéskor a betegsége utaló jelek esetén a kisgyermeknevelőnek joga van a kisgyermek átvételét megtagadni és kizárólag orvosi igazolással fogadni a bölcsődében.
- Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
- Betegség miatt hiányzó gyermeket, gyógyulása után, csak (Egészséges, közösségbe mehet.) orvosi igazolással tudunk fogadni. Ennek átadásának hiányában a gyermeket nem veheti át a kisgyermeknevelő. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.
- Ha a szülő gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a távolmaradást minden esetben reggel 9⁰⁰ óráig közölje az intézményvezetővel, vagy a kisgyermeknevelővel. Fertőző betegség esetén a szülőnek bejelentési kötelezettsége van.

4. Gyermekek étkeztetése, díjfizetés

Az étkezés térítési díj összegét a fenntartó - a szolgáltató javaslata alapján, rendeletben határozza meg.

- Étkezési kedvezmény a mindenkori hatályos jogszabály alapján vehetők igénybe A 328/2011.(XII.29.) Kormányrendeletben foglaltak alapján 100%-os térítési díj kedvezményre jogosult a szülő, amennyiben a Nyilatkozatot (6. sz. melléklet) kitöltötte és az abban foglaltak közül egy, vagy több feltétel fennáll.
- Az étkezési térítési díjat előre kell befizetni a bölcsődei hirdetőn előírt határidő betartásával. A befizetési időpontok pontos dátumát a bölcsődében jól látható helyen ki kell függeszteni. Az étkezési térítési díjfizetés általában minden hónap ..... és ..... közötti napokon, 2 munkanapban meghatározva- a hivatal pénztárába történő befizetéssel vagy szülői nyilatkozat alapján átutalással történhet. Kérjük, hogy a térítési díjat az előre jelzett napon pontosan fizessék be. Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék az intézmény vezetőjét.
- Amennyiben a gyermek hiányzik, az étkezést a szülőnek a hiányzás előtti munkanapon 10 óráig kell lemondania. Amennyiben erre nem került sor, a térítési díj elszámolásánál csak a következő naptól tudjuk a gyermek hiányzását figyelembe venni. Amennyiben az értesítést elmulasztja, nem áll módunkban törölni a hiányzást és a térítési díjat köteles megfizetni a szülő! Kérjük, gyógyuláskor ismét jelezzék az érkezést, így tudjuk az étkezést biztosítani gyermekük számára. Ezt megtehetik személyesen vagy telefonon.
- A félreértések elkerülése érdekében minden befizetés után az intézményvezető szóban felhívja annak a szülőnek a figyelmét, aki elmulasztotta a befizetést. Amennyiben a szülő nem fizeti be a térítési díjat, az intézmény felszólító levélben köteles értesíteni a szülőt a tartozásról. Ha a felszólításra sem egyenlíti ki a tartozást, abban az esetben az intézmény intézkedik a tartozás behajtásáról.
- A bölcsődébe élelmiszert behozni a születésnapok, búcsúztatók alkalmának kivételével nem lehet. Az előbbi eseményekre csak csomagolt, vagy blokkal, számával ellátott beazonosítható élelmiszert, ételt lehet behozni. A gyermekek napi négyszeri étkezése biztosított.
- A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán, az intézmény 5 méteres körzetében a dohányzás szigorúan tilos!

5. Kapcsolattartás és együttműködés, érdekképviselés

A gyermekek átadása kézből – kézbe történjen meg, így tudunk felelősséget vállalni gyermekükért. Ilyenkor van lehetőség információt cserélni. Kérjük, ezt röviden tegyék meg, hogy a munkát és a gyermekek fogadását, ne zavarják meg.

A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítése érdekében lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a szülő- kisgyermeknevelő napi találkozásaira, szülői értekezletekre, egyéni beszélgetésekre fogadó órán, szülőcsoportos beszélgetésekre, munkadélutánokra, közös rendezvényekre.

1. Az intézményben Érdekképviselő működik, melynek tagjait, ill. vezetőjét a szülők választják meg. Az Érdekképviselői Fórum a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviselését szolgálja és végzi. Működésének részletes szabályait a működési szabályzata tartalmazza.

Kérjük, hogy bármilyen, az intézmény működésével, a gyermekek ellátásával, kapcsolatos véleményünkkel, esetleges kifogásaikkal, panaszainkkal forduljunk bizalommal az intézmény vezetőjéhez, aki 15 napon belül választ ad panaszainkra. Amennyiben a vizsgálat eredményéről 15 napon belül a szülő, vagy törvényes képviselője nem kap értesítést, vagy a megtett intézkedéssel nem ért egyet, úgy az intézmény fenntartójához, illetve a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat. A gyermekjogi képviselő elérhetősége a faliújságon kerül kifüggesztésre.

6. Gyermeki, szülői jogok és köteleességek

A gyermeknek joga:

- hogy az intézményünkben biztonságban és egészséges környezetben nevelődjön
- hogy a személyiség jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakozásához való jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát bölcsődénk tiszteletben tartsa
- hogy képességeinek, adottságainak megfelelő gondozásban-nevelésben és oktatásban részesüljön
- hogy intézményünkben, családjá anyagi helyzetétől függően ingyenes étkezésben részesüljön. A gyermek köteleességei:
  - A gyermek személyiségi jogainak gyakorlása közben nem korlátozhat másokat e jogainak érvényesítésében
  - Nem veszélyeztetheti a saját és társai, a gondozási-nevelési intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét.

A szülő jogai

- A szülőt megilleti a gondozási-nevelési intézmény szabad megválasztásának joga.
  - A szülő joga igényelni, hogy bölcsődénk szakmai programjában és tevékenységében a tájékoztatást és az ismereteket többoldalúan közvetítse.

- A szülő joga különösen, hogy megismerje bölcsődénk szakmai programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról.
- A házirendet minden szülő átveszi és átvételét aláírásával igazolja.
- A szülő joga, hogy gyermeke fejlődéséről részletes és érdemi tájékoztatást, gondozásához, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.
- Kezdeményezze a Szülői Szervezet létrehozását, részt vegyen a képviselők megválasztásában, mint választó, és mint megválasztható személy közreműködjön annak tevékenységében.
- Személyesen, vagy képviselő útján részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, intézményünk irányításában.
- A bölcsőde nyitott rendezvényein részt vegyen.

A szülő kötelessége:

o Kötelessége különösen, hogy gondoskodjon gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről

- o Biztosítsa gyermeke bölcsődei gondozás-nevelésben való részvételét.
- o Figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, gondoskodjék arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit és megadjon ehhez minden elvárható segítséget.
- o Rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó kisgyermeknevelőkkel.
- o Elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését a bölcsődei, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.
- o A szülő köteles minden olyan, a gyermekével kapcsolatos körülményről, eseményről, a családi életét befolyásoló változásról az intézményvezetőt, gyermeke kisgyermeknevelőjét tájékoztatni, mely a gyermek bölcsődei életére kihatással bír, azt lényegesen befolyásolja, korlátozza.
- o Tartsa tiszteletben a bölcsőde dolgozóinak emberi méltóságát és jogait. A kisgyermeknevelő, valamint az ő munkáját segítő alkalmazottak a nevelői-gondozói munka, illetve a gyermekekkel összefüggő tevékenysége során büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személyeknek számítanak.
- o A szülő köteles gondoskodni gyermeke időjárásnak, és gyermeke tevékenységének megfelelő kényelmes, tiszta, rendezett ruházatáról, melyet kérünk jellel ellátni.

- A szülők által biztosított felszerelések: gyermek személyes tisztasági felszereléséből fésű, pelenka, bőrpoló krém, eldobható nedves törlőkendő, váltócipő (papucsot és mamuszt a balesetek elkerülése érdekében nem szabad hordani), az évszaknak megfelelő váltóruha, optimális mennyiségben. A felsorolt eszközök tisztán tartása, cseréje a szülő kötelessége.
- A gyermeket tisztán, ápoltnak kell a bölcsődébe járatni. Ha ez nem valósul meg, az veszélyezteti a gyermek egészséges fejlődését. Erre felhívjuk a szülő figyelmét, s ha nem történik változás, abban az esetben a gyermekjóléti szolgálatnak kell jeleznünk.

7. Adatvédelem

A bölcsőde dolgozói a gyermekvédelmi törvény szerint továbbíthatják az illetékes szerveknek a gyermekek, illetve a felnőttek adatait. Nem adhatják ki a szülőknek más gyermek és felnőtt adatait. A GDPR helyi szabályzatának betartása minden intézménnyel kapcsolatba kerülő személy feladata és kötelessége.

8. Az ellátás megszüntetésének módja

A jogosultsági feltételek megszűnésével:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozási- nevelési év végéhez ért,
- ha gyermek testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében
- ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő vagy törvényes képviselő a gyermek 4 héten túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy ő maga korábban nem jelezte írásban a szüneteltetést,
- ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő vagy törvényes képviselő kérelmezi a megszüntetést, melyet az intézményvezető a megegyezett időpontban az ellátást megszünteti,
- a házirend többszöri súlyos megsértése esetén,
- Az ellátás megszüntetéséről (a bölcsődei gondozásra való életkori jogosultság betöltésétől eltérő esetben) az Intézményvezető írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, ill. annak törvényes képviselőjét,

Egyet nem értés esetén a jogosult, illetve törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozataig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed:

- a térítési díj rendezésére,
- az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károokra.

9. Egyéb szabályok

- A babakocsikat a kijelölt helyen kérjük tárolni.
- A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart.
- Kérjük, hogy bármilyen, az intézmény működésével, a gyermekek ellátásával kapcsolatos észrevételükkel, véleményükkel, esetleges panaszaikkal bizalommal forduljanak a kisgyermeknevelőkhöz, az intézmény vezetőjéhez.

10. A házirend közzététele

A házirendet az újfelveteles gyermekek szülei beiratkozáskor kapják meg, továbbá elhelyezésre kerül a közlekedő folyosón.

A házirend felülvizsgálata törvényi változás esetén, illetve vezetői pályázat elfogadásakor történik.

11. A házirend hatálya

A házirend a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba.

Hatálya visszavonásig érvényes.

A házirend betartását elvárjuk és köszönjük.

Zákány, 2023. ....

.....

intézményvezető

Záró rendelkezések

A Házirend készítője és felterjesztője:
intézményvezető

A Házirend hatálybalépésének dátuma:

A Házirendben foglaltakkal kapcsolatban az Érdekképviselői Fórum tagjai véleményezési jogot gyakoroltak.

A fenntartó a Házirendben foglaltakkal kapcsolatban egyetértési jogát gyakorolta.

Véleményezte: -----
Érdekképviselői Fórum vezetője

Zákány, 2023. ....

Jóváhagyta: -----
Intézményvezető

Zákány, 2023. ....

Napirend

(4.sz. melléklet)

7⁰⁰ - 8⁰⁰ óráig:

Folyamatosan érkeznek a gyerekek a csoportba. A kisgyermeknevelő tájékozódik a szülőtől a gyermek általános állapotáról. Segíti a szülőtől való elválást, vigasztal, ölbe vesz, beszélget a gyerekekkel, játékot kínál, játszik a gyerekekkel, biztosítja az önfeledt játék lehetőségét.

8⁰⁰ - 8³⁰ óráig:

A kisgyermeknevelő elvégzi a szükséges gondozási műveleteket, szükség szerint pelenkát cserél, közreműködik a nagyobbak kézmosásánál, segít a helyes szokások kialakulását a tisztálkodással kapcsolatban.

8³⁰ - 9⁰⁰ óráig:

A gyermekek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő jelenléte biztosítja a családi, oldott légkörben történő étkezést.

Tavaszi, nyári 9⁰⁰–10⁴⁵ óráig:

Időjárás függvényében öltöztetés, figyelembe véve az önállósodási törekvéseket, folyamatos kimenetel az udvarra, ha az időjárás nem engedi szabad játéktevékenység a csoportszobában.

10⁰⁰: Tízórai az udvaron vagy a csoportszobában.

Ősz, tél:

9⁰⁰: Szabad játéktevékenység biztosítása a csoportszobában, szükség szerint pelenka csere.

10⁰⁰: Tízórai elfogyasztása a csoportszobában. Szükség szerinti fürdőszobai tevékenység elvégzésének felügyelete, segítése, pelenkázás.

10¹⁵: Időjárás függvényében öltöztetés, figyelembe véve az önállósodási törekvéseket, folyamatos kimenetel az udvarra, ha az időjárás nem engedi szabad játéktevékenység a csoportszobában.

11⁰⁰: Folyamatos bejövétel az udvarról, saját kisgyermeknevelő rendszerben. Igény szerint segítség nyújtás, ruhát cserél, fürdőszobai tevékenységek elvégzésének felügyelete, segítése (WC használat, kézmosás, fésülködés), pelenkázás.

1130 – 1200:

A gyermekek ebédelnek, a kisgyermeknevelő szükség szerint segít (kétkanalas módszer), családi légkört teremt, biztatja a gyermekek kulturált étkezés elsajátítására, étel fajták megismerésére.

12⁰⁰ – 14⁴⁵:

Alváshoz szükséges nyugalom megteremtése (az otthonról hozott saját játék, cumi, stb. biztosítása). Mese olvasása, altatás.

14⁴⁵ – 15⁰⁰:

Ébredési sorrendben fürdőszoba használat, ennek felügyelete, pelenkázás. Szobai tevékenység.

15⁰⁰ – 15³⁰:

Uzsonna, megfelelő étkezési hangulat megteremtése, önálló étkezés segítése.

15³⁰ – 17⁰⁰:

A gyermekek számára szabad játékválasztás és tevékenységek biztosítása, jó idő esetén az udvaron, rossz idő esetén a csoportszobában. Folyamatos átadás a szülőknek, rövid tájékoztatás a gyermek napi tevékenységéről.

Az egyéni napirendek a fenti időpontoktól eltérőek lehetnek.

Érdekképviselési Fórum Működési Szabályzata

(5. sz. melléklet)

I. Általános rendelkezések

Szabályzat hatálya kiterjed a Zákány Babóca Bölcsőde bölcsődei intézményre.

1. Az intézmény e Szabályzat alapján Érdekképviselési Fórumot hoz létre.
2. A hatályos Szabályzatot ki kell hirdetni. Alkalmazásáért az Érdekképviselési Fórum elnöke és a bölcsőde vezetője felelős.

II. Az Érdekképviselési Fórum működésének célja, feladata

2. Az Érdekképviselési Fórum (továbbiakban: Fórum) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviselését szolgálja és végzi.
3. A Fórum működésének célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői közötti együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját.

További cél, hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma mihamarabb azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül.

4. A Fórum feladata, hogy:

- megismerje a bölcsőde működését, struktúráját, szakmaiságát, feltételrendszerét, szakmai céljait, működtetésének körülményeit,
- véleményt nyilvánítson a bölcsőde vezetőjénél a gyermekeket érintő ügyekben, o a szülők/törvényes képviselők által hozzá benyújtott panaszt megvizsgálja, a hatáskörébe tartozó ügyekben döntsön, vagy tájékoztatást adjon a panasz orvoslásának lehetséges módjáról. Minderről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszost,
- intézkedést kezdeményezhet a bölcsőde vezetőjénél, illetve a szervezeti felépítés szerint illetékes személynél/szervnél (intézményvezető, fenntartó, gyermekjogi képviselő, más hatáskörrel rendelkező szerv),
- a házirendben foglaltak szerint panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, illetve a szervezeti felépítés szerinti kompetens személynél (intézményvezető, fenntartó) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme, a bölcsőde dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

5. Az intézményvezető és a bölcsőde vezetője a Fórum által jelzett panaszt kivizsgálja, illetékességi körén belül megteszi a szükséges intézkedést. Amennyiben ehhez nem rendelkezik kompetenciával, a megfelelő személyhez továbbítja azt. Mindenről 15 napon belül írásban tájékoztatja a Fórumot.
6. A panaszt tevő szülő/törvényes képviselő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a bölcsőde vezetője - ill. a szervezeti felépítés szerinti illetékes személy -, vagy a Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

III. Az Érdekképviseleti Fórum szervezeti felépítése, megalakítása

A Fórum szavazati jogú választott tagjai (Gyvt. 35.§ (2) bekezdésének b; c; d; pontja alapján):

- o a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, o a bölcsőde dolgozóinak képviselői, o az intézmény fenntartó önkormányzat képviselői.

A Fórum tagjainak számát úgy kell meghatározni, hogy a szülők/törvényes képviselők száma nem lehet kevesebb a bölcsőde dolgozói képviselőinek és a fenntartó képviselőinek összlétszámánál.

A Fórum tagjainak száma:

- o szülő/törvényes képviselő   2 fő
- o bölcsődei dolgozók képviselője 1 fő
- o fenntartó képviselője   1 fő

A szülők/törvényes képviselők képviselőire a szülők önmaguk tesznek javaslatot. A javasolt személyek közül a szülői értekezleten 2 főt választanak, egyszerű többségi szavazással. Szavazategyenlőség esetén ismételt szavazást kell tartani a legtöbb szavazatot kapott jelöltekre.

A bölcsőde dolgozóinak képviselőit a dolgozók maguk közül választják. Az intézmény vezetője – mint első szinten kompetenciával bíró személy – nem lehet tagja a Fórumnak.

A fenntartó képviselőjét a képviselő-testület jelöli ki.

A Fórum tagjai maguk közül elnököt választanak.

A Fórum tagjának megbízása megszűnik, ha:

- a szülő/törvényes képviselő gyermeke kikerül az ellátásból,
- vagy az őt delegáló szülői kör visszahívja,
- a bölcsőde képviselőjének közalkalmazotti jogviszonya az intézménynél megszűnik, vagy az őt delegáló munkahelyi kollektíva visszahívja,
- a fenntartó képviselőjének képviseleti jogosultságát a fenntartó megszünteti.

Tagváltás esetén az érintett oldal 1 hónapon belül új tagot választ/delegál.

IV. Az Érdekképviseleti Fórum jogköre, felelőssége

Az Érdekképviseleti Fórum jogköre:

- Döntési jogot gyakorol:
  - a Fórum saját működési szabályainak és ügyrendjének meghatározásában, tisztségviselőinek megválasztásában, - hatáskörébe tartozó ügyekben. o Véleményt nyilváníthat:
  - gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet:
  - a bölcsőde alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésével, működtetésével, az ebből származó bevételek felhasználásával kapcsolatban.
- Panaszt tehet, illetve intézkedést kezdeményezhet:
  - a szervezeti felépítés szerinti (bölcsődevezető, intézményvezető), illetve egyéb illetékességgel bíró személynél/szervnél (fenntartó, gyermekjogi képviselő, más hatáskörrel rendelkező szerv).
- Egyetértési jogot gyakorol:
  - a bölcsőde házirendjének jóváhagyásánál

Az Érdekképviseleti Fórum felelősségi köre:

- A Fórum felelős:
  - törvényes működéséért,

- működési szabályainak jogszerű megállapításáért, működési rendjének szabályosságáért,
- hatáskörébe tartozó döntéseiért.

V. Az Érdekképviseleti Fórum működési szabályai

A Fórum évente legalább két alkalommal rendes, illetve panasz esetén szükség szerint rendkívüli ülést tart. Az ülést a Fórum megválasztott elnöke hívja össze, lehetőleg írásban, megjelölve a tárgyalandó napirendi pontokat, mellékelve az aktualitás szerint szükséges iratokat.

A Fórum akkor határozatképes, ha az ülésen a tagok több mint fele jelen van. Az ülést az elnök vezeti. A Fórum határozatait a jelenlevő tagok 50%-a + 1 fő egybehangzó szavazata alapján, nyílt szavazással hozza meg.

Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A kisebbségben maradt álláspont képviselői igényelhetik, hogy álláspontjukat az ülésről készült jegyzőkönyv szó szerint tartalmazza.

A Fórum üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni, mely tartalmazza a jelenlevő tagok nevét, az ülés helyét, idejét, a napirendi pontokat, hozzászólásokat, vélemények rövid összefoglalását. A jegyzőkönyvet a Fórum egy tagja hitelesíti.

A Fórum ügyintézési ideje 15 nap. A panasz kivizsgálását követően a határozatot az elnök kihirdeti, illetve a panaszosnak a határozati kivonatot írásban megküldi. A határozatban fel kell hívni a figyelmet arra, hogy ha a bölcsődevezető, illetve a szervezeti felépítés szerint illetékes személy (intézményvezető), 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, annak orvoslásáért a kézhezvételtől számított 15 napon belül az intézmény fenntartójához, vagy a megyei gyámhivatalhoz fordulhat.

A Fórum intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél/személynél.

A panaszkezelés rendje:

A bölcsődei ellátással kapcsolatban panasz esetén a Fórum elnökének írásos megkeresése után a Fórum összehívásának kezdeményezése az elnök feladata. A törvényben garantált határidő betartása után írásban tájékoztatja az érintetteket a vizsgálat eredményéről.

A panaszkezelés rendjét az intézményben részletesen az SZMSZ szabályozza.

VI. Záró rendelkezések

1. A Fórum tagjait tevékenységük miatt hátrány nem érheti.
2. A Fórum tagjai végzett tevékenységükért díjazásban nem részesülnek.
3. A Fórum működésének tárgyi feltételeit az intézmény biztosítja.
4. A Szabályzat az elfogadás napján lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Az Érdekképviselői Fórum Működési Szabályzatát a tagok megismerték, elfogadták.

Zákány, ...év .....hó ..... nap

Kedves Partnerünk!

Kérjük, töltsse ki az alábbi kérdőívet. A kérdőív célja, hogy az Ön észrevételeit beépítsük tevékenységünkbe, ezzel folyamatosan javítva munkánk színvonalát, hogy az Önöknek legmegfelelőbb szolgáltatást tudjuk nyújtani.

Fáradozását előre is köszönjük!

Értékelés módszere: kérjük, pontozza 1-5-ig terjedő skálán aszerint, hogy mennyire tartja fontosnak a feltett kérdést, majd pedig aszerint, hogy az egyes jellemzőkkel mennyire van megelégedve.

A szolgáltatás előtti és közbeni tájékoztatás:

1. Elégedett-e a szolgáltatást megelőző tájékoztatással, tanácsadással, felvilágosítással?

	1	2	3	4	5
fontosság					
megelégedettség					

Megjegyzés, észrevétel:

2. Elégedett-e a szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések tartalmával, hangulatával, gyakoriságával?

	1	2	3	4	5
fontosság					
megelégedettség					

Megjegyzés, észrevétel:

3. Elégedett-e a bölcsőde – család együttműködését erősítő kapcsolattartási formákkal, (családlátogatás, szülővel történő fokozatos beszoktatás, üzenő füzet, szervezett programok, napi találkozások, hirdetőtábla, egyéni beszélgetés) azok hangvételével, személyes tartalmával, hitelességével?

	1	2	3	4	5
fontosság					

megelégedettség					
-----------------	--	--	--	--	--

Megjegyzés, észrevétel:

4. Elégedett-e a gyermeke fejlődéséről kapott tájékoztatással, információkkal?

	1	2	3	4	5
fontosság					
megelégedettség					

Megjegyzés, észrevétel:

5. Ismeri-e a bölcsőde Szakmai Programját?

	1	2	3	4	5
fontosság					
megelégedettség					

Megjegyzés, észrevétel:

6. Elégedett-e a bölcsőde Szakmai Programjának tartalmával, a kitűzött célokkal, azok megvalósításával?

	1	2	3	4	5
fontosság					
megelégedettség					

Megjegyzés, észrevétel:

7. Mi a legszimpatikusabb ebben a bölcsődében az Ön számára?

.....
 .....

8. Mi az, amin változtatni kellene?

.....
 .....

9. Elégedett-e bölcsőde munkájával? Igen Nem

10. Véleménye szerint részt vesznek-e a szülők a csoport életében?
- Igen Nem
11. Milyen módon vonhatnánk be a szülőket még jobban a közös tevékenységekbe?
- .....
- .....
12. Ha problémája van a bölcsődével kapcsolatban, kihez fordul?
- .....
13. Neveléssel kapcsolatos problémái megoldásában segítségére
vannak-e a
kisgyermeknevelők? Igen Nem
14. Inkább jó, vagy inkább rossz véleményt hall gyermekéről? Jó Rossz
15. Szükségesnek tartja-e a család- bölcsőde közös programjait? Igen Nem
16. Részt vett-e ilyen programon? Igen Nem
17. Ha osztályozni kellene 1-5-ig, hányas osztályzatot adna bölcsődénknek?
- 1   2   3   4   5
18. Bölcsődénk nyitvatartási idejével elégedett-e? Igen Nem